

זה כבר קרה פעם: לפני 31 שנים

וו נהרגו, 25 נפצעו כאשר עלתה הרכבת על אוטובוס ליד חיפה — התאונה דמתה להפליא לאסון שמלפני שלושה שבועות — גם אז הובטח להטיק מסקנות ומאומה לא נעשה

תזונת על הפסים

10 נהרגו, 26 נפצעו בתאונה קטלנית על-יד חיפה

רכבת התנגשה באוטובוס. נהג האוטובוס קפץ ברגע האחרון — ולא נפצע

כותרת "ידיעות אחרונות" מיום 22.11.54: אחד מת מפצעין

הדו"ח של רזילי על אסון הרכבת

"אין אפשרות להציב אחסון גרסו ההצלבות" — הקרבות זובאים לקבוצה

כותרת הצהרון מיום 23.11.54: דמעות זלגו מעיני

לשמור שלא יקופחו חיי בני-אדם. חיי פועלים הנוסעים לעבודתם? זעק ח"כ יצחק כ"א-הרון בהתרגשות. הרחק משם הפכה מערכת כורדאני, מקום-מגוריהם של ההרוגים והפצור עים, ליודה רותחת. מצוקת חיי היום-יום התחכרה לאסון כטיבעיות גמורה. "צעיר בלונדי מציג את עצמו כמחלק הנפט ואומר: אין לנו טלפון. אמבולנס אין. כלום אין! וילד הצביע על צריפון סגור ומסוגר. כאן גר ישראל כהן. הוא מת. על זו בקיר התנודר תרמיל-צד בלוי, שלא יהיה לו עוד שימוש". כך רפאל כשן, שסייר במעברה.

סווי רויז, שהיה אז "צעיר בלתי מגולה. עצבני ועגום-עיניים", היה גם גיסו של אחד ההרוגים. "לכולם פה הרבה ילדים", הוא אמר לעיתונאי. "יש פה מעברה 600 מישפחות מיוצאי מארוקו, תוניסיה, אלג'יריה ורומניה. מתפרנסים בקושי. עבודה פה ועבודה שם. הרבה ימים בלי כלום. אבל אנו רוצים לעבוד. נוסעים לחיפה ומנסים. אם יש עבודה, עובדים. אם אין — זעקות-אבל הידרו בכל רחבי המעברה. החנויות והקניוסקים נסגרו. שניים, שמולם שייחק להם, סיפרו את סיפורם לכל מי שהיה מוכן להקשיב. הם ביקשו להיכנס לאוטובוס הצפוף. אפילו צעקו על הנהג שלא תתיר להם לעלות לאוטובוס. בסוף ויתרו. לא צי" ריך. שילך לכל הרוחות. נחכה לאוטו" בוס השני" וכך החמיצו את אוטובוס" הרמים. עשרות תושבים התנפלו על תחנת המיטרה ודרשו להוציא אליהם את נהג-האוטובוס. כדי לעשות בו שפטים.

מערב במותרת גדולה. באמצע התעלה המשתרעת לאורך המסילה מונחים חצי כיכר-לחם לבן. חתוך בקפרנות לחתיכות, נייר-עטיפה חום משומן במרגרינה, כוכבי-טמבל עם הרבה כתמי-דם והדלת המרוסקת של האוטובוס מקו 57, שנמערך כאן אתמול בידי רכבת בת 1150 כוחות-סוס, כתב רפאל כשן.

"אין די כסף..."

ב כננת סערו הרוחות. מנתם סכידור הודיע כי למישרד-התח" בורה אין די כספים כדי לקבוע מחסור מים. התקנת כל מחסום עולה 12 אלף לירות. "האומנם אין לנו אמצעים כדי

רוח התאונה. נקבעו בו כי אכן יש במקום-התאונה גיבעות-חול המכוסות עשב גבוה, המסתירות את הראות. "גראה שהנהג לא הבחין ברכבת המת- קרבת, עד שנוסעיה-האוטובוס התחילו לצעוק: רכבת! רכבת! הצעקות בילבלו אותו. הוא החליט שיספיק לעבור לפני הרכבת, ולחץ על רושת הבנוין." וה' המשך ידוע.

המדינה בת ה-6 געשה. "זוהי תאר" נתי-הרכים המחרידה ביותר בשנים האחרונות" ועקו כותרות העתונים, ש" התחרו זה בזה בתיאור הזוועה. כתב ידיעות אחרונות: "ילדים נברו כעפר, בהצטלבות הטראגית של הכביש והרכבת, ליד המעברה. הם חיפשו שרידי אברים שנעלמו מאנשי העזרה הראשונה, בשעה שמפקד מיש" טרת-התנועה שירטט על פיסת-נייר את מצב האוטובוס והרכבת דקה לפני התאונה, מצא אחד הילדים בעפר אוזן קטועה." המוות פגע במעברה, הכריז

הקריית. לאחרונה הועבר לקו כור" ראני, והכיר אותו יפה. כאשר לתאונה: משני צידי הפסים גדל עשב גבוה, המסתיר את הראות, כך שהנהג לא יכול היה לראות את הקטר המתקרב. נוסף על כך אין במקום-ההצטלבות מחסום." גם הנהלת הרכבת, שבראשה עמד אז מנחם סבידור, מיהרה לפרסם הודעה: "הצטלבות הכביש עם המסילה נמצאת בשטח שיש בו ראייה למרחק רב. הקטר השמיע צפירות, והאורות שלו, שדלקו, נראו למרחק רב. האשמה מוטלת על נהג האוטובוס, שלא עצר לפני המסילה, אלא ניסה לחצותה במהירות."

"הצעקות בילבלו אותו..."

ח יים רזילי, מנהל מישרד-התחבורה, פרץ בכני, בעת שהגיש לשר- התחבורה, יוסף ספיר (ציוני כללי) את

ד פצועים מבין נוסעי האוטובוס סיפרו שהם ראו את הרכבת המת- קרבת, ופתחו בקריאות: "רכבת! רכבת! האוטובוס הגביר את המהירות, ברצותו לחצות את המסילה לפני הרכ" בת. הדבר לא עלה בידו, והרכבת על- תה עליו. זה נשמע כאילו קרה החודש. אך זה קרה לפני 31 שנים. התאריך: יום ב', ה'22 בנובמבר 1954. המקום: צומת מסילת הברזל של מערכת כורדאני, הסמוכה לחיפה. 11 מנוסעי האוטובוס נהרגו בתא" נה. 26 נפצעו. כולם פועלים קשיינים, מיושבי מערכת כורדאני, שעשו את דרכם למקומות-עבודתם כמיפרץ חי" פה.

"אי-אפשר היה לראות..."

ב רליה טילו, נהג-האוטובוס, היה בין המעטים שלא נפצעו. כאשר נוכח לדעת שלא יוכל למנוע את ה" אונה, חטף את תיקי-הכסף ויניק החוצה, דקה לפני ההתנגשות. אחר-כך ביקש להגיש עזרה לפצועים. אותם שיכלו לעמוד על רגליהם ניסו להתקיפו. הוא נמלט מן המקום. חצי שעה לאחר מכן נעצר ברל"ה עלי-ידי המיטרה, כשהוא משוטט, מוכה-הלם, במרחק-מה ממ' קום התאונה.

לאשתו, בלה טילו, שבאה לבקר אותו בבית-המעצר. סיפר כי ברח מתוך האוטובוס רק אחרי התאונה. בלה אמרה אז כראיון להעולם הזה: "הוא הכיר כל אדם במעברה. הם חיבבו אותו באמת ובתמים. ועכשיו... איזה אסון!" גם אז התפתח מייד ויכוח בין אגד להנהלת הרכבת. עוד כאותו היום פירסם דובר אגד את ההודעה הבאה: "הנהג הוא מוותיקי הנהגים בחיפה, שהיובה לנסוע באוטובוסים בקווי

האוטובוס נע. אורות פנסיו הכיננו את האשירה. רב שלוש ספרים נותרו זר הצלבות הכביש עם מסילת הברזל. וגם נשעה הכומר המוסרמת חיפה רו

מוות הפסים

התאונה ביום חמישי בלילה 11 בספטמבר 1954. אורח נפלא היה נשען את מקבלי היריחו המבוי, סביב ימיו 11 ספטמבר 1954. אורח נפלא היה נשען את פניו אל המסך שפיקדו עליו. אורח נפלא היה נשען את פניו אל המסך שפיקדו עליו. אורח נפלא היה נשען את פניו אל המסך שפיקדו עליו.

המשפחות השכולות במערכת כורדאני. שבתוא הרכבת ותדרוס גם אותנו" (2.12.54) כתבת-החקיר של "העולם הזה" כמעט לינץ' לנהג